

Tárgytematika / Course Description

A közösségi fejlesztés története és elmélete I.

AKNB_BHTM120

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Vehrer Adél

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a közösségfejlesztés történeti háttérével, a közösségek szerepével és ennek történeti változásával, a dualizmus korától kezdve napjainkig. A kurzus fókuszál még a jelenlegi kultúraközvetítő intézményrendszeren belül a közgyűjteményekre, a kulturális örökség és típusainak bemutatására. Az örökségvédelem jogi, és intézményi háttérének megismertetése szintén a tantárgy célja, ezáltal pozitív attitűd kialakítása a hallgatókban.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások témakörei:

1. A kulturális intézményrendszer felépítése, kapcsolódása az egész életen át tartó tanulás folyamatához.
2. A kulturális intézményrendszer kialakulásának történeti gyökerei. A kultúra és közösségek kutatásának kezdetei. Kultúranropológiai vonatkozások.
3. A romantika korszakának kultúrakutatási kezdeményezései Európában, a táji közösségek hagyományainak szerepe a kultúraközvetítésben.
4. A kultúra tagoltsága a dualizmus korában. A szórakozás és művelődés különböző formái. A dualizmus kori Magyarország közösségei. Egyesületek, egyletek, körök. A kulturális tevékenységet folytató egyletek típusai a trianoni Magyarországon.
5. A statisztikai felmérések tanulságai a Kárpát-medence egyleteiről a második világháborúig.
6. Vidéki és városi közösségek, a parasztság, a munkásság és a városi polgárság közösségei. Felekezetekhez kötődő közösségek. KALOT és KALÁSZ. Gyöngyösbokréta Mozgalom, dalárdák, színjátszóköri, olvasóköri.
7. Szórakozás és népszerű zene a 19. és 20. század fordulóján. . Tánc- és zeneestélyek. A primások társadalmi és kulturális szerepe.
8. A mozi létrejötte és kulturális, közösségi szerepe. Színházi kulturális élet.
9. A kávéházak, mint a közösségi élet színterei. A sajtó fejlődése a dualizmus korában és a reformkorban.
10. A reformkor eszméi és a közművelődés fejlődése a 19. század végén. Törekvések a felnőttkori tanulás és művelődés területén.
11. Az állam által létrehozott közösségi színterek és intézmények a 20. század első felében. Népművelés, közművelődés a 20. század első és második felében. A művelődési házak és központok szerepe a

kultúráközvetítésben.

12. A közművelődési szakemberképzés története. Emblematikus személyiségek a közművelődésben.
 13. A közgyűjtemények kultúráközvetítő tevékenysége. Szellemi és tárgyi kulturális örökség. A szellemi és tárgyi örökség közvetítésében tevékenységet végző egyéb szervezetek. Hagyományörző programok, fesztiválok.
 14. Nemzeti értékek és a vonatkozó jogszabályi háttér. Magyar értéktár. Települési, tájegységi, megyei értéktárak. A Nemzeti Művelődési Intézet szerepe az értékek őrzésében és összegyűjtésében. A Nemzeti Közművelődéstörténeti Gyűjtemény.
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: belépés a szelearning.hu felületre a kurzus oldalára + online zh az előadások anyagából

Követelmény: portfólió összeállítása és prezentálása

A portfólió elemei:

1. egy szabadon választott kulturális célú épület bemutatása, mely a 19. század második felében/20. század első felében épült: mozi színház, kávéház, galéria, kastély (7-8 dia)
2. egy szabadon választott jelentős személyiség kulturális tevékenységének bemutatása a 19. század végéről/20. század első feléből (7-8 dia)
3. egy szabadon választott Hungarikum vagy szellemi kulturális örökség bemutatása (9-10 dia)
4. gyöngyösbokréta csoport / színjátszókör / olvasókör / mozi / kávéház / kör / egyesület / egyesület története, tevékenységei, programjai (4-5 dia)
5. települési értéktárba javaslatlételi űrlap készítése (1-2 oldal)
6. hagyományörző program jó gyakorlatának elemzése (1 oldal)

A téma feldolgozható internetes források, újságcikkek, fotók, videók, interjúk, kérdőív segítségével. Csatolhatók fotók, linkek, dokumentumok, de ezek egy dokumentumon belül legyenek.

A portfólió bemutatása szóban történik, valamint a szorgalmi időszak utolsó hetének első napjáig a portfólió összes eleme feltöltendő a szelearning.hu felületre külön dokumentumokban

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet. Osiris Kiadó, Bp., 2006.

- Gradvohl Edina – Jászberényi József: Európai művelődéstörténet. L'Harmattan – Zsigmond Király Főiskola, Bp., 2007.
- Gergely András (szerk.): Magyarország története a 19. században. Osiris Kiadó, 2003.
- Sásdi Tamás: Kultúra a dualizmuskori Magyarországon. <https://korok.webnode.hu/products/sasdi-tamas-kultura-a-dualizmuskori-magyarorszagon/>
- Erdősi Péter és Sonkoly Gábor szerk.: A kulturális örökség. Budapest, L'Harmattan – Atelier, 2004.
- Nagy Gergely: Világörökségek Magyarországon. Budapest, Kossuth Kiadó, 2003.
- György Péter – Kiss Barbara – Monok István (szerk.): Kulturális örökség – társadalmi képzelet. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005.

oktató: Dr. Vehrer Adél egyetemi docens